

19. 11. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Další připravovaná novela zákona o zaměstnanosti aneb konec pobírání dávek v nezaměstnanosti pro jednatele

Právní úprava zákona o zaměstnanosti[1] bude s účinností od 1. ledna 2015 pravděpodobně dotčena další změnou. V současné době je totiž projednávána další novela[2] zákona o zaměstnanosti, která byla zařazena na pořad 19. schůze Poslanecké sněmovny a ke dni ukončení tohoto článku se nachází v prvním čtení.

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Zmiňovaná novela mění mj. pravidla poskytování podpory v nezaměstnanosti. Novela si klade za cíl **sjednotit přístup k poskytování podpory v nezaměstnanosti u uchazeče o zaměstnání, který vykonává tzv. nekolidující zaměstnání** ve smyslu § 25 odst. 3 písm. a) a b) zákona o zaměstnanosti (dále jen „**nekolidující zaměstnání**“) na straně jedné, **a uchazečem o zaměstnání, který je společníkem, členem orgánu společnosti či jinou z osob podle § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s) zákona o zaměstnanosti** a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) z nekolidujícího zaměstnání nepřesáhne polovinu minimální mzdy na straně druhé.

Nekolidující zaměstnání vykonává uchazeč o zaměstnání, pokud:

- vykonává činnosti na základě pracovního nebo služebního poměru a jeho měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nebo
- vykonává činnosti na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti a jeho měsíční odměna nebo odměna připadající na 1 měsíc za období, za které přísluší, nepřesáhne polovinu minimální mzdy.

Uchazečem o zaměstnání dle § 25 odst. 1 písm. c) až f) a s) zákona o zaměstnanosti je ten, který je:

- společníkem nebo jednatelem společnosti s ručením omezeným nebo komanditistou komanditní společnosti nebo ředitelem obecně prospěšné společnosti anebo vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,
- členem představenstva nebo správní rady nebo statutárním ředitelem akciové společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,
- členem dozorčí rady obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován,

- členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován,
- fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením, která tuto činnost vykonává za odměnu mimo pracovněprávní vztah

(dále jen „**postavení člena obchodní společnosti nebo družstva**“).

Dosud platí, že zatímco uchazeči o zaměstnání po dobu trvání nekolidujícího zaměstnání není poskytována podpora v nezaměstnanosti, uchazeči o zaměstnání, který je v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva, podpora v nezaměstnanosti poskytována je, a to bez ohledu na to, zda z činnosti plynoucí z tohoto postavení má či nemá příjem nebo odměnu. Tento postup ve svých důsledcích zakládá nerovný přístup k podpoře v nezaměstnanosti.

Novela proto navrhuje v ustanovení § 39 odst. 2 zákona o zaměstnanosti stanovit, že **nárok na podporu v nezaměstnanosti nemá mj. uchazeč o zaměstnání, který je ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, v právním vztahu vzniklém k výkonu nekolidujícího zaměstnání, nebo který je ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána, v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva, aniž by se přitom přihlíželo k výši příjmu nebo odměny**. V případě, že uchazeči o zaměstnání v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva nebude poskytována podpora v nezaměstnanosti, může svou sociální situaci řešit žádostí o poskytnutí některé z nepojistných dávek.

Po novele by v důsledku sjednocení přístupu k oběma shora uvedeným kategoriím uchazečů o zaměstnání již nemělo být vůbec možné pobírání dávek v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání v postavení člena obchodní společnosti nebo družstva (tj. společníky, členy orgánů společností aj.), čímž by zároveň měla být učiněna přítrž některým případům zneužívání pobírání dávek. Podle důvodové zprávy k novele totiž *o zprostředkování zaměstnání nejčastěji žádají jednatele společností s ručením omezeným, kteří obvykle dokládají, že funkci jednatele vykonávají, ale za práci jednatele nepobírají žádnou odměnu. Vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání pak získají náhradní dobou důchodového pojištění a stát za ně platí zdravotního pojištění*. Podle důvodové zprávy se v praxi v řadě případů jedná o účelové vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, neboť tyto uchazeči po ukončení pobírání podpory v nezaměstnanosti na vlastní žádost vedení v této evidenci ukončí.

Novela pro účely sjednocení rozhodných skutečností též stanoví, že uchazeč o zaměstnání je povinen, pro účely poskytování podpory v nezaměstnanosti, krajské pobočce Úřadu práce písemně oznámit vznik právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání nebo vznik postavení člena obchodní společnosti nebo družstva; uvedenou oznamovací povinnost má uchazeč o zaměstnání ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti, po tomto okamžiku pak nejpozději ke dni jejich vzniku.

Další navrhovanou změnou je **zavedení doby trvání dočasné pracovní neschopnosti a doby nařízené karantény jako náhradní doby zaměstnání (s výjimkou případů, kdy si fyzická osoba přivodila dočasnou pracovní neschopnost úmyslně)**. Uvedené představuje reakci na situace, které v praxi nastávají, kdy fyzická osoba je po skončení zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti nadále v dočasné pracovní neschopnosti nebo onemocní v navazující ochranné lhůtě 7 dnů. V případě, že by se jednalo o dlouhodobou pracovní neschopnost, tato osoba by ztrácela nárok na podporu v nezaměstnanosti, protože by v rozhodném období nesplnila podmínku získání potřebné doby důchodového pojištění zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností, tj. získání alespoň 12 měsíců této doby v posledních 2 letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání. Novela proto za účelem zmírnění sociálních dopadů v těchto případech navrhuje stanovit, aby doba dočasné pracovní neschopnosti a doba nařízené karantény byly považovány za náhradní dobu zaměstnání.

Vedle uvedených změn pravidel poskytování podpory v nezaměstnanosti a náhradní doby zaměstnání, jakož i některých dalších změn převážně legislativně technického charakteru, se novela rovněž dotýká **regulace státních příspěvkových organizací k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti.**

Novelou by totiž mělo být do zákona o zaměstnanosti vloženo nové ustanovení § 6a, kterým by bylo Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) umožněno rozhodnout o zřízení, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení státní příspěvkové organizace k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti.

Podle důvodové zprávy je prvotním smyslem uvedeného ustanovení upřesnění právního zakotvení dosavadní státní příspěvkové organizace, kterou je Fond dalšího vzdělávání, a umožnění její regulace MPSV přímo na základě zákona o zaměstnanosti. Vzhledem k přechodnému ustanovení čl. II odst. 2 novely[3] by se Fond dalšího vzdělávání stal příspěvkovou organizací ve smyslu § 6a zákona o zaměstnanosti automaticky, nabytím účinnosti novely zákona o zaměstnanosti, tj. k 1. 1. 2015. Fond dalšího vzdělávání plní úkoly zadané MPSV, zejména realizuje projekty hrazené z Evropského sociálního fondu. Tyto projekty jsou převážně zaměřeny na podporu znevýhodněných nebo ohrožených osob na trhu práce. Zavedením možnosti zřídit, změnit a zrušit státní příspěvkovou organizaci a vymezením oblasti, ve které je tato organizace oprávněna vykonávat svou činnost, přímo zákonem o zaměstnanosti, by měla novela umožnit jednoznačné právní zakotvení Fondu dalšího vzdělávání jako státní příspěvkové organizace zřízené MPSV k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti a dále umožnit upravit potřebné řídicí vztahy mezi MPSV a Fondem dalšího vzdělávání.

K relevantním změnám lze shrnout, že novela by měla zavést vyloučení možnosti přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který má postavení člena obchodní společnosti nebo družstva. Cílem této změny je zajistit stejný přístup k podpoře v nezaměstnanosti s uchazečem o zaměstnání, jemuž zákon o zaměstnanosti umožňuje v souběhu s vedením v evidenci uchazečů o zaměstnání vykonávat nekolidující zaměstnání.

Dále pak by novela měla stanovit, že nepřiznání i zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti při nekolidujícím zaměstnání se odvíjí od stejné rozhodné skutečnosti, a to od trvání (resp. existence) právního vztahu, který uchazeč o zaměstnání uzavřel za účelem výkonu nekolidujícího zaměstnání. U uchazeče o zaměstnání, který má postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a vykonává mimo pracovněprávní vztah pro společnost nebo družstvo práci, má být postupováno obdobně. Po dobu tohoto postavení by mu neměla být poskytována podpora v nezaměstnanosti, a to bez ohledu na výši příjmu nebo odměny. Po novele by uchazeč o zaměstnání měl pro účely poskytování podpory v nezaměstnanosti písemně oznamovat pouze vznik právního vztahu vzniklého k výkonu nekolidujícího zaměstnání, vznik postavení člena obchodní společnosti nebo družstva a skončení těchto vztahů, přičemž tato oznamovací povinnost vzniká v den podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

Konečně novela stanoví, že doba trvání dočasné pracovní neschopnosti a doba nařízené karantény je náhradní dobou zaměstnání.

Mgr. Jan Dudák,
advokátní koncipient

JUDr. Michaela Hájková,
advokátka

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5

Tel.: +420 296 325 235

Fax: +420 296 325 240

e-mail: recepce@holec-advokati.cz

-----
[1] Zákon č. [435/2004](#) Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Novela zákona o zaměstnanosti, sněmovní tisk č. 296, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky.

[3] Dosavadní státní příspěvková organizace Fond dalšího vzdělávání, zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stává státní příspěvkovou organizací podle § 6a zákona č. [435/2004](#) Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)